

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.II.1.227/2024/9.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Somogyi Gábor, a tanács elnöke
Dr. Metzing Márton, előadó bíró
Dr. Harangozó Attila, bíró
Dr. Demeter Zsuzsanna, bíró
Dr. Nagy Antal, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2025. május 29.
Az ügy tárgya: hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmény
Terhelt: ...
Első fok: Pesti Központi Kerületi Bíróság, 15.B.30.064/2020/64., ítélet, tárgyalás, 2021. október 15.
Másodfok: Fővárosi Törvényszék, 23.Bf.7380/2022/21., ítélet, nyilvános ülés, 2023. május 25.
Harmadfok: -
Az indítvány előterjesztője: a védő
Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a hűtlen kezelés büntette és más bűncselekmény miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a védő által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Pesti Központi Kerületi Bíróság 15.B.30.064/2020/64., illetve a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 23.Bf.7380/2022/21. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, és az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] I. 1. A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2021. október 15-én kihirdetett 15.B.30.064/2020/64. számú ítéletével a terheltet folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntette [Btk. 372. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont, (5) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége (Btk. 345. §) miatt halmazati büntetésül 1 év börtön végrehajtási fokozatú szabadságvesztésre és 500 napi tétel – napi tételenként 2.500 forint, összesen 1.250.000 forint – pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette azzal, hogy a terhelt a

kiszabott szabadságvesztésből – a végrehajtás elrendelése esetén – legkorábban a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Egyidejűleg a terheltet előzetes mentesítésben részesítette.

[2] Az ellentétes irányú fellebbezések folytán eljáró Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2023. május 25-én meghozott 23.Bf.7380/2022/21. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a terhelt terhén megállapított vagyon elleni bűncselekményt a Btk. 376. § (1) bekezdésébe ütköző, és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő, folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntettének minősítette, míg egyebekben – a járulékos kérdésekre vonatkozó rendelkezések megváltoztatása mellett – a kerületi bíróság ítéletét helybenhagyta.

[3] 2. A jogerős ítéletben megállapított tényállás lényege az alábbi.

[4] I. tényállási pont: a terhelt 2007-től a cím 1 szám alatti székhelyű bizottság elnöke volt, az Alapszabály IV. fejezet 21. § g) pontja alapján önálló aláírási és utalványozási jogkört gyakorolt. Munkaköri leírása szerint elnöki feladatkörében többek között képviselte a bizottságot, önállóan gyakorolt aláírási és utalványozási jogkört.

[5] A bizottság 2007. október 2-án meghozott elnökségi határozata alapján a bizottság részére támogatókat hozók részére a tényleges befizetések után jutalék kifizetésére volt lehetőség, azzal, hogy a pénzbeli támogatás esetén a támogatási összeg 20%-a illette a közvetítőt, amennyiben a bizottság alkalmazottja készítette elő az együttműködést, úgy a közvetítő az összeg 10%-ra volt jogosult.

[6] A terhelt a bizottság részére befolyt támogatói befizetések után 2009. április és 2014. július között az érdekeltségi körébe tartozó gazdasági társaságok: cég 1; cég 2; cég 3; cég 4 részére elnökségi határozat alapján úgynevezett közvetítői jutalékot fizettetett ki.

[7] A jutalék összege a bizottság bank 1-nél vezetett 1. számú számlájáról „került átutalásra” a társaságok részére, illetve 4 alkalommal a cég 1 valamint a cég 2 által jutalék jogcímen kiszámlázott összeget a bizottság házipénztárából a terhelt készpénzben felvette.

[8] A terhelt mint a bizottság elnöke, és a fent felsorolt társaságok vezető tisztségviselője, illetve a sportclub elnöke tudomással bírt arról, hogy a bizottság és a támogatók közötti együttműködési, támogatási szerződések előkészítésében, létrejöttében a jutalékot kiszámlázó társaságok, valamint sportclub képviselői ténylegesen nem működtek közre, így részükre a jutalék jogcímen történő kifizetés jogtalan, indokolatlan volt. Ennek tudatában a terhelt, mint a bizottságnál utalványozási jogkörrel rendelkező személy a számlákat utalványozta, így azok ellenértékének jogtalan megfizetése megtörtént.

[9] E magatartásával a terhelt az I/a-I/f. pontban részletezett cselekményeivel a bizottságnak 15.473.730 forint vagyoni hátrányt okozott.

[10] II. tényállási pont: A bank 2 és a cég 5 2011. május 4. napján adásvételi szerződést kötött forgalmi rendszám 1, Citroen Jumper típusú gépjármű vonatkozásában. A szerződés rögzítette, hogy a bank 2 kizárólag abból a célból vásárolta meg a gépjárművet, hogy azt a cég 2-nek, mint lízingbe vevőnek határozott futamidejű, zárt végű pénzügyi lízing konstrukcióban lízingbe adja. A szintén aznap kelt lízingszerződés értelmében a gépjármű megrendelés kori bruttó beszerzési ára 4.000.000 forintban „került megállapításra”.

[11] A terhelt mint a bizottság elnöke 2011. május 4. napján bérleti szerződést kötött a saját ügyvezetése alatt álló cím 2 szám alatti székhelyű cég 2-vel a forgalmi rendszám 1 Citroen Jumper típusú minibusz használatára vonatkozásában. A bérleti szerződésben a szerződést kötők a Casco megkötését a Bérbeadó felelősségében hagyták.

[12] A gépjárművet 2014. március 27-ről március 28-ra virradóra a főváros területéről ismeretlen személy eltulajdonította, mely tény a gépjármű használója a nyomozó hatóságnak

bejelentett. Az eltulajdonítás időpontjában a gépjármű nem rendelkezett érvényes Casco biztosítással.

[13] Ezt követően a terhelt 2014. szeptember 12. napján a bizottság bank 1-nél vezetett 1. számú számlájáról indokolatlanul 3.000.000 forintot utaltatott kártérítésként – mivel a gépjárművet ismeretlen személy eltulajdonította – a saját ügyvezetése alatt álló cím 2 szám alatti székhelyű cég 2 részére.

[14] A bizottság kártérítési díj fizetési kötelezettségét a terhelt 2014. szeptemberében az ismeretlen személy által meghamisított 2011. május 4. kelt bérleti szerződés bizottság könyvelési anyagaihoz történő benyújtásával igazolta, mely szerint a Casco kötésére a bizottság lett volna köteles. A gépjárművet – annak költségének megfizetése után – a cég 2014. június 25. napján megvásárolta.

[15] A terhelt cselekményeivel a bizottság sérelmére így összesen 18.473.730 forint vagyoni hátrányt okozott.

[16] II. 1. A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a védő terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt, a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában és a 648. § d) pontjában írt felülvizsgálati okra való hivatkozással, továbbá a Be. 608. § (1) bekezdés f) pontjában írt abszolút eljárási szabálysértés állításán keresztül a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározott felülvizsgálati okra tekintettel.

[17] Indítványában mind az elsőfokú ítéletben írt sikkasztás, mind a jogerős ítéletben írt hűtlen kezelés büntetének törvényi tényállási elemeit áttekintve kifogásolta a terhelt bűnösségének megállapítását.

[18] Álláspontja szerint a terhelt azért nem követhette el a sikkasztás büntettét, mert a bizottság által jutalék, illetve kártérítés címén kifizetett összegek nem voltak rábízva. Hiányzónak gondolta a sikkasztás elkövetési magatartását is, hivatkozva arra, hogy az elnökségi határozat folytán a jutalékösszeggel jogszerűen rendelkezhetett a sajátjaként, illetve azt nem tulajdoníthatta el jogtalanul. Mindemellett az elsőfokú ítélet arról sem adott számot, hogy a terhelt tudattartalma mire terjedt ki: kiterjedt-e arra, hogy a jutalékok számára vagy a tényállásban felsorolt cégek számára nem járnak, és ebből miként lehet a szándékosságára következtetni.

[19] A jogerős ítéletben írt hűtlen kezelés büntette szerinti minősítést ellentétesnek látta a Kúria Bhar.1198/2019/11. számú, valamint a Bfv.1310/2018/22. számú, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében (BHGY) is közzétett határozatainak elvi tartalmával.

[20] A Bhar.1198/2019/11. számú határozatában ugyanis a Kúria akként foglalt állást, hogy a tudattartalomra vonatkozó következtetés ténybeli, míg az tényből a bűnösségre levont következtetés jogkövetkeztetés. A vádlott tudattartalma azonban – védekezésével egyezően – eshetőleges szándékkal sem terjedt ki arra, hogy vagyongazdálkodási kötelezettségét megszegje, és arra sem, hogy az általa vezetett bizottságnak vagyoni hátrányt okozzon, annál is inkább, mert nagyobb összegű neki járó jutalékot nem vett fel a sértettől, mint amekkora a vád tárgyát képező összeg volt. Az irányadó tényállás továbbá „nem rögzíti, hogy mely bizonyítékokon alapuló, mely kívülvilágban megjelent tényekből lehetséges a vádlott szándékára következtetni, és abból hogyan következett okszerű jogi következtetés keretében a bíróság a vádlott bűnösségére”. A tényállásban azonban nincs adat arra nézve, hogy a terheltben „akár csak felmerült volna azon gondolat”, hogy számára a jutalékok nem járnak. Sőt, éppen az ellenkező következtetés vonható le, mert a terhelt valamennyi jutalékfizetést a beszámoló részévé tette és e beszámolókat a felügyelő bizottság, az elnökség, a közgyűlés elfogadta, a bizottság szabályszerű gazdálkodását – a terhelt kezdeményezésére – könyvvizsgáló is ellenőrizte, illetve a kifizetések ellen a támogatásokat biztosító minisztérium, valamint a bizottság 2 és a pénzügyi ellenőrző szerv vagy egyetlen szponzor sem emelt kifogást.

[21] Idézte az Alaptörvény 28. cikkét, a Ptk.-nak a közvetítői szerződés és a közvetítő díjazására vonatkozó 6:288. §-át és 6:291. §-át, amelyeket a jogerős ítéletet meghozó bíróság megítélése szerint figyelmen kívül hagyott. Mivel az ellenőrzésre jogosult szervezetek és testületek minden egyes alkalommal teljes mértékben jogszerűnek találták a jutalékok terhelt általi kifizetését és a kisbuszra kifizetett kártérítést is, „ezzel a bíróság a hatalmi ágak megosztásának elvét mályen megsértve elvonta a bizottság vezetőségi és ellenőrző testületeinek, a bizottság 2-nek, a pénzügyi ellenőrző szervnek, a területet felügyelő minisztérium mint ellenőrző szerveknek azon hatáskörét, hogy a rendelkezésükre bízott pénzügyi eszközök felhasználásának jog- és szabályszerűségének kérdésében ők foglalhassanak el megalapozott álláspontot”.

[22] Másodlagos érvei szerint, ha a terhelt a jutalék kifizetésére nem is lett volna jogosult, az átutalások jogszerűtlenségét illetően ténybeli tévedésben volt abban a tekintetben, hogy a jutalékösszeg számára idegen dolognak minősül. Ha pedig ténybeli tévedésben nem is volt, úgy a cselekmény társadalomra veszélyességében tévedett, és erre alapos oka volt, pontosan arra tekintettel, hogy az ellenőrző szervek az ezt tartalmazó beszámolókat jóváhagyták, és a jogszerű kifizetések tényét személy 1 alelnök és személy 2 volt helyettes államtitkár is megerősítette. Sőt, a bizottság a vádbeli cselekmények miatt soha nem tett feljelentést és nem jelentett be polgári jogi igényt sem.

[23] Ismételten utalt rá, hogy a jogerős ítéletben megállapított terhelti magatartás nyomán a bizottság vagyona nem csökkent, mert a terhelt számos, az ítéletben megállapított vagyoni hátrányhoz képest összességében magasabb összegű jutalékot nem vett fel, ezért a cselekmény még az esetleges tényállásszerűsége esetén sem veszélyes a társadalomra, hiszen a bűncselekmény védett jogi tárgya a tulajdonviszonyok rendje, és a pénz helyettesíthető dolog. Ennek ellenére e kérdést a bíróságok „egyáltalán nem voltak hajlandók vizsgálni”. A Kúria Bfv.1.310/2018/22. számú határozatának [50] bekezdésében írtak szem előtt tartásával úgy vélekedett, hogy az értékgarancia elve alapján a terheltnek elnökként a bizottság vagyonát legalább meg kellett őrizni, avagy azt gyarapítani, és pontosan ezt is tette a neki járó jutalék felvételének mellőzésével.

[24] A II. tényállási pontban írt cselekményt illetően kifejtette, hogy az eltulajdonított gépjármű miatt kifizetett kártérítés a sértett szempontjából nem minősült vagyoni hátránynak, a kártérítés kifizetésére nem vagyonkezelői kötelezettségességgel, hanem a polgári jogon alapuló kártérítési kötelezettség alapján, jogszerűen került sor. A gépjármű bérlői pozíciójában álló sértett ugyanis a Ptk. 6:334. §-a alapján a gépkocsit harmadik személy használatába adta, aki annak őrzésére nem gondoskodott megfelelően. A bérlő pedig a használó magatartásáért úgy felel, mintha a dolgot maga használta volna, és amennyiben a használatba adás a bérbeadó hozzájárulása nélkül történik, úgy felel azokért a károkért is, amelyek e nélkül nem következtek volna be. Következésképpen, a jelen esetben a bérbeadó által elszenvedett kár megtérítésére a bérlő – a sértett – volt köteles, hiszen a használó magatartásáért úgy felelt, mintha a dolgot maga használta volna. A sértett pedig a Ptk. 6:142. §-ának szabályai szerint e felelősség alól nem is tudta volna magát kimenteni. A terhelt tehát akkor szegte volna meg a vagyonkezelésre vonatkozó kötelezettségét, ha az elnökség által a kártérítés megfizetésére vonatkozóan meghozott döntésnek nem tesz eleget, akár a sértett, akár a terhelt résztulajdonában álló cég volt köteles a Casco szerződés megkötésére.

[25] A hamis magánokirat felhasználása vétségének megvalósulását támadva előadta végül, hogy a terhelt az ítélet szerinti eredeti szerződést nem hamisította meg, hanem – éppen az ítéleti tényállás szerint – aláírt egy, a Casco fizetés tekintetében eltérő tartalmú szerződést. Erre azonban a bizottság egyedüli aláírási joggal rendelkező képviselőjeként jogosult volt, amiként jogosult volt a szerződést felhasználni a kártérítés kifizetése érdekében is. Hiányolta ugyanakkor az irányadó tényállásból az arra vonatkozó ténymegállapítást, hogy a terhelt

hogyan, mikor és hol használta fel a meghamisított szerződést, amelynek okán az ítélet indokolását a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétesnek, ezért – a Be. 608. § (1) bekezdés f) pontjára tekintettel – a Be. 648. § (2) bekezdés d) pontja szerinti felülvizsgálati okot megvalósítónak látta.

[26] Indokaira tekintettel elsődlegesen a terhelt felmentésére, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására tett indítványt.

[27] 2. A Legfőbb Ügyészség a BF.1201/2024/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta.

[28] A védő által felhívott, a Be. 608. § (1) bekezdés f) pontjában írt eljárási szabálysértésen alapuló, 649. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározott felülvizsgálati okot illetően a BH 2022.319. számú eseti döntés elvi tartalmára tekintettel rámutatott, hogy a vizsgált eljárási szabálysértésre csak az vezet, ha a rendelkező rész (jogkövetkeztetés) és a tényálláson kívüli indokolás áll egymással szemben. Ellenben az irányadó tényállásból hiányzó tényekre hivatkozással a terhelt bűnösségének vitatása esetén a Be. 608. § (1) bekezdés f) pontjának hivatkozása csupán formális, és az valójában anyagi jogszabálysértésként képezheti felülvizsgálat tárgyát.

[29] E tekintetben pedig a II. tényállási pontban megállapított, a Be. 650. § (2) bekezdésének és a 659. § (1) bekezdésének szabályai folytán a felülvizsgálati eljárásban is irányadó tényállás rögzíti, hogy a terhelt a kifizetés jogszerűségének alátámasztására 2014 szeptemberében benyújtotta a valótlan tartalmú bérleti szerződést a bizottság könyveléséhez.

[30] Okfejtése szerint az irányadó tényállás alapján sem ténybeli, sem a társadalomra veszélyességben való tévedésre nem lehet következtetést levonni. Az ítéleti tényállás I. pontja szerint ugyanis a terhelt tisztában volt vele, hogy a bizottság és a támogatók közötti együttműködési szerződések előkészítésében a jutalékot kiszámlázó társaságok nem működtek közre, ezért részükre a jutalék kifizetése jogtalan. Ez pedig a társadalomra veszélyességben való tévedését is kizárja, függetlenül attól, hogy a beszámolókat a felügyelő bizottság, az elnökség és a közgyűlés is elfogadta. Ugyanez érvényes a II. pontbeli cselekményre, amelynek elkövetése során a terhelt tudomással bírt az eredeti szerződés ismeretlen személy általi meghamisításáról, hiszen az eredeti szerződést ő maga kötötte.

[31] Nem tulajdonított jelentőséget a társadalomra veszélyesség körében annak a kérdésnek, hogy a terhelt sikeres tevékenysége folytán a bizottság jelentős összegű szponzori támogatásban részesült, vagy hogy a terhelt esetlegesen nem vette fel több esetben sem a neki jogszerűen járó jutalékot, mert vagyon elleni, illetve a vagyon elleni erőszakos bűncselekmények körében a sértett és az elkövető viszonylatában a társadalomra veszélyességet nem az egymással szemben támasztható követelések mérlege dönti el. Ezzel összhangban állónak tartotta a Be. 556. § (5) bekezdésének rendelkezéseit is.

[32] A társadalomra veszélyesség ismérveinek áttekintését követően idézte a Kúria Bfv.I.725/2023/6. számú határozatában foglalt indokolást, amely szerint a büntetendő cselekménytípus és a felrótt egyedi cselekmény atipikus viszonya akkor állhat fenn, ha a felrótt cselekmény bizonyos sajátos körülmények tekintetében eltér a minden lehetséges sajátos körülményt átfogni értelemszerűen nem képes büntetendő cselekménytípusban leledző társadalomra veszélyességtől. Ilyen atipikus körülményeket azonban – az irányadó tényállás lényeges jellemzőinek áttekintésével – nem tartott azonosíthatónak, ezért a cselekmény társadalomra veszélyességét is fennállónak ítélte.

[33] Mindemellett a hűtlen kezelés valamennyi törvényi tényállási elemét felismerhetőnek látta a terhelt magatartásában. A vagyonkezelői kötelezettséget megállapító írott és íratlan normák lényegét akként összegezte, hogy a vagyonkezelőnek a rendes gazdálkodás szabályai szerint kell eljárnia, és nem tanúsíthat olyan magatartást, amely a tulajdonos vagyoni

érdekeinek a sérelmével jár, azaz a tulajdonos érdekeinek megfelelően, a javára köteles eljárni. A tényállásból kitűnően a terhelt 2007. évtől a bizottság elnöke volt, önálló aláírási és utalványozási jogkörrel, amelynek alapján a szervezet bankszámlája felett is rendelkezési jogosultsággal bírt. Elnökként ismerte a bizottság 2007. október 2-i elnökségi ülésén meghozott elnökségi határozatot is. Erre tekintettel a Legfőbb Ügyészség az irányadó tényállástól eltérő tényállításon alapuló hivatkozásnak tartotta azt az érvet, hogy a terhelt tudata nem fogta át a jutalékfizetés jogtalanságát.

[34] Ugyanígy vélekedett a II. tényállási pontbeli cselekményt illetően is, utalva rá, hogy a tényállás szerint a terhelt általa is tudottan valótlan tartalmú magánokiratot nyújtott be a bizottság könyveléséhez joghatás kiváltása érdekében, amellyel cselekvőségét a polgári jog területéről a büntetőjogi felelőssé talajára helyezte át. A gépjármű harmadik személy használatába adására vonatkozó ténymegállapítás a tényállásban nem szerepel, az pedig különösen nem, hogy ez – a szintén a terhelt irányítása alatt álló – cég 2 bérlő tudta nélkül történt volna.

[35] Az I-II. pontban megállapított tényállás továbbá a védő által hiányolt tudati tényeket is tartalmazza, amelyek a kívülágban megjelenő tényekből valóban következnek, ekként helyesek. Ennek megfelelően a terhelt az elnökségi határozat ismeretében, az abban foglaltakat megszegve járt el az I. pontbeli cselekmény megvalósítása során, amikor a jogi személyek által a bizottságnak 2009-2014. között nyújtott pénzübeli támogatás összege után úgy rendelkezett jutalék kifizetéséről, hogy tudta, azok elnökségi határozat szerinti kifizetési feltételei hiányoznak. A kártérítés kifizetéséről pedig valós jogalap nélkül, valótlan tartalmú magánokiratot felhasználva rendelkezett, ezért tudata átfogta, hogy ennek következtében a bizottságot vagyoni hátrány éri.

[36] Mindezekre tekintettel a felmentésre irányuló indítványt alaptalannak tartotta, ugyanakkor a vagyon elleni bűncselekmény minősítését pontatlannak ítélte. Meglátása szerint a másodfokú bíróság helyesen vizsgálta az 1/2016. Büntető jogegységi határozat alapján a folytatólágosság feltételeit, és helyesen ismerte fel a terhelt egységes akaratelhatározását, az ugyanolyan cselekmény többszöri elkövetését a részéről, amiként a sértett azonosságát is. A rövid időközönkénti elkövetést ugyanakkor hiányzóznak gondolta, mert 2011. június 23. után 11 hónap telt el a következő részcsselekményig, majd a 2012. július 24. napján kiállított és augusztus 1-jén kifizetett számlához képest az elkövetés mintegy 10 hónappal később folytatódott, és a 2013. október 29. napján kelt és kifizetett számlához képest a következő vagyonkezelői kötelezettségszegésre több, mint 8 hónap elteltével került sor, amely időközök már rövidnek nem tekinthetők. Az egyes időszakokban bekövetkezett vagyoni hátrányok összesített összege így 7.860.000 forint, 5.978.350 forint, 1.135.380 forint és 3.500.000 forint, így a cselekmények helyesen 2 rendbeli, folytatólágosan elkövetett hűtlen kezelés büntette [Btk. 376. § (1) bekezdés, (3) bekezdés] és 2 rendbeli, folytatólágosan elkövetett hűtlen kezelés büntette [Btk. 376. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pontja]. Ehhez igazodik a hamis magánokirat felhasználása vétségének minősítése is, amely ekként helyesen 4 rendbeli, folytatólágosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségét valósítja meg.

[37] Végül, a Be. 649. § (6) bekezdésében írt felülvizsgálati okra történő védői hivatkozást a BH 2022.289. számon közzétett eseti döntésre utalással törvényben kizártnak értékelte, mert a jogerős ügydöntő határozat a Kúriának a BHGY-ban is közzétett, felhívott határozataival egyezően tekintette a tudati tényeket ténynek, amelyek a bűnösségre vont jogkövetkeztetés alapjaként szolgálnak.

[38] Indokai alapján a jogerős ítélet hatályában történő fenntartására tett indítványt.

[39] 3. A védő a Legfőbb Ügyészség átiratára tett észrevételében a Legfőbb Ügyészség érveit vitatva fenntartotta a felülvizsgálati indítványban foglaltakat.

[40] **III.** A felülvizsgálati indítvány nem alapos.

[41] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen, és kizárólag a Be. 649. §-ában tételesen felsorolt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[42] A védő indítványában a terhelt büntetőjogi felelősségének megállapítását vitatta valamennyi, terhére rótt cselekmény kapcsán, ezért e hivatkozás a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában írt felülvizsgálati oknak megfelel, és ugyancsak megfelel az említett törvényhely (6) bekezdésében foglalt oknak a bűnfelelősség a Kúria Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától való eltérésre hivatkozással való vitatása is.

[43] 2. Ezt megelőzően azonban a felülvizsgálati indítvány nyomán a Kúria – a Be. 659. § (6) bekezdésére is tekintettel – elsőként abban a kérdésben foglalt állást, hogy az alapügyben eljáró bíróságok eljárásuk során valósítottak-e meg olyan, a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott felülvizsgálati oknak megfeleltethető eljárási szabálysértést, amely szükségképpen a jogerős határozat hatályon kívül helyezését vonja maga után. Az ilyen eljárási szabálysértés következménye, a jogerős határozat hatályon kívül helyezése ugyanis a büntető anyagi jog szabályainak megsértését érintő vizsgálódást okafoggyottá teszi; a hatályon kívül helyezett, ezért nem létező határozatban írt tényállás büntető anyagi jogi következtetések levonásának alapjaként sem szolgálhat. Feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés hiányában válhat csak lehetségessé a büntető anyagi jog szabályainak megsértésére alapított felülvizsgálati ok [így az indítványban érvényesített, a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában, valamint a 649. § (6) bekezdésében foglalt felülvizsgálati ok] fennállásának megítélése is.

[44] 3. A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerint felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság a határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg. A Be. 608. § (1) bekezdés f) pontja alapján feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést valósít meg, ha az ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes.

[45] Az indítványozó szerint a vizsgált feltétlen hatályon kívül helyezést kiváltó eljárási szabálysértés azzal állt be, hogy „az ítélet történeti tényállása semmilyen ténymegállapítást nem tartalmaz arra vonatkozóan, hogy hogyan, mikor és hol használta fel védenca a meghamisított szerződést”.

[46] A Be. 451. § (5) bekezdése szerint a határozat részét képező indokolás a bíróság által megállapított, a döntés alapjául szolgáló, jelentős tényeket és körülményeket, valamint a határozat alapjául szolgáló jogszabályokat tartalmazza.

[47] Ekként az indokolás rendeltetése

– egyfelől a döntés, tehát valamely rendelkezés (jogkövetkeztetés) ténybeli alapjának rögzítése (a tényállás),

– másfelől számadás a döntéshozatali tevékenységről (a tényálláson kívüli indokolás).

[48] A tényállás és a tényálláson kívüli indokolás megkülönböztetése a vizsgált feltétlen eljárási szabálysértés szempontjából alapvető jelentőségű. Az eljárási szabálysértés megállapítására ugyanis főszabályként csak az vezethet, ha a rendelkező rész (jogkövetkeztetés) és a tényálláson kívüli indokolás áll egymással ellentétben (Bfv.III.868/2012/14.).

[49] Eljárási szabálysértés megállapítására az vezet tehát, ha az ellentét a büntetőjogi főkérdések – a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény

jogi minősítése vagy a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása – tekintetében áll fenn a rendelkező rész és az indokolás között.

[50] Ezzel szemben a tényállás és a rendelkező rész összhangjának hiánya nem az eljárási szabályokat (az indokolási kötelezettséget), hanem a büntető anyagi jogot sérti. Ennek alapja, hogy az irányadó tényállásnak az alkalmazott Btk. szempontjából jelentős valamennyi tény tartalmaznia kell. Ehhez képest ítéltető meg, hogy a megtámadott ügydöntő határozat rendelkezései a büntető anyagi jog szabályaival összhangban állnak-e. Ha a bíróság az általa megállapított tényállás alapján a büntetőjogi főkérdések tekintetében téves jogi következtetést vont le, e téves jogkövetkeztetés a felülbírálat nyomán nem az eljárás megismétlésével (az ítélet hatályon kívül helyezésével), hanem a büntető anyagi jog szabályaival összhangban álló jogkövetkeztetés révén (az ügydöntő határozat megváltoztatásával) orvosolható. Ugyancsak a büntető anyagi jogi szabályok sérelmével jár, ha az ügydöntő határozatban írt rendelkezések helytálló vagy téves mivoltának kérdésében az irányadó tényállás alapulvételével nem lehet megnyugtatóan állást foglalni. Ezért felülvizsgálatban szintén a büntető anyagi jog szabályainak megsértését – és nem az indokolás hibáját – jelenti, ha a jogerős ítéletben megállapított tényállás olyan ellentmondásokat tartalmaz, amelyek miatt a büntetőjogi felelősségre vonás szempontjából jelentős kérdésekben nem állapítható meg, hogy a bíróság milyen tényállásra alapította ítéletének a felülvizsgálati eljárás alapjául szolgáló rendelkezéseit [Bfv.I.1.004/2020/13. (BH 2021.280.)].

[51] Mivel pedig a védő indítványának idézett részében pontosan az irányadó tényállás büntető anyagi jogi következtetések levonására való alkalmatlanságát állította, ez a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában írt felülvizsgálati ok körében szorul elbírálásra.

[52] 4.1. A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét.

[53] A felülvizsgálati eljárás megkerülhetetlen szabálya [Be. 650. § (2) bekezdés], hogy a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható. Ezzel összhangban a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó [Be. 659. § (1) bekezdés].

[54] E körben a Kúria elsődlegesen – a hamis magánokirat felhasználásának vétsége mellett – a jogerős ítélet által a terhelt terhére rótt hűtlen kezelés büntette törvényi tényállási elemeinek megvalósulását vizsgálta. Az indítványozó által ugyancsak vitatott sikkasztás büntettét érintő érvelés ehhez képest kizárólag abban az esetben tett volna indokoltta további vizsgálódást, ha a Kúria a hűtlen kezelés büntettét érintően osztotta volna az indítványozó érveit, erre azonban nem került sor.

[55] 4.2. Az indítványozó több irányból is támadta a hűtlen kezelés büntettének megállapíthatóságát, vitatva a vagyonkezelői kötelezettségszegést, a vagyoni hátrány mint a törvény által megkívánt eredmény bekövetkeztét és a terhelt alanyi bűnösségét egyaránt.

[56] Ehhez képest az irányadó tényállás alapján nem fér hozzá kétség, hogy a terhelt jogtalanul, vagyonkezelői kötelezettségét megszegve rendelkezett mind az I. pontban írt jutalékok kifizetéséről, mind pedig a II. pontban a kártérítés címén teljesített összeg átutalásáról.

[57] Az I. pontban megállapított tényállás alapján ugyanis:

– a terhelt a bizottság elnökeként önálló aláírási és utalványozási jogkör gyakorolt,

– a bizottság elnökségi határozata alapján a bizottság részére támogatókat hozók részére a tényleges befizetések után jutalék kifizetésére volt lehetőség,

– a terhelt a bizottság részére befolyt támogatói befizetések után az érdekeltségi körébe tartozó gazdasági társaságok (cég 1, cég 2, cég 3, cég 4) részére közvetítői jutalékot fizetett ki, azonban

– a felsorolt gazdasági társaságok és a cég 3 az bizottság és a támogatók közötti együttműködési, támogatási szerződések előkészítésében, létrejöttében nem működtek közre.

[58] A terhelt tehát valós jogcím nélkül, egyúttal valótlan jogcím megjelölésével, következképpen indokolatlanul rendelkezett a bizottság vagyona terhére az ítéleti tényállásban megjelölt összegek kifizetéséről. Ezzel könnyen belátható módon megszegte a bizottság vagyonának megőrzésére, illetve gyarapítására vonatkozó kötelezettségét, mert a bizottság vagyoni eszközeit elvonva, azt más szervezetek javára használta fel.

[59] A II. tényállási pontban pedig

– a bank 2 mint lízingbe adó pénzügyi lízingszerződést kötött a cég 2-vel mint lízingbe vevővel a forgalmi rendszám 1 Citroen Jumper gépkocsi vonatkozásában,

– a terhelt a bizottság elnökeként 2011. május 4-én bérleti szerződést kötött a saját ügyvezetése alatt álló cég 2-vel mint bérbeadóval a fenti Citroen gépkocsi bérletére, amely szerint a Casco biztosítás megkötése a bérbeadó cég 2 felelősségi körében marad,

– 2014. március 27-ről 28-ra virradóra a Citroen gépkocsit ismeretlen személy eltulajdonította, – az eltulajdonítás időpontjában a gépkocsi nem rendelkezett érvényes Casco biztosítással,

– 2014 szeptemberében a terhelt a 2011. május 4-én kelt bérleti szerződés ismeretlen személy által meghamisított példányát csatolta be a bizottság könyvelési anyagaihoz, amely szerint a Casco biztosítás megkötésére a bizottság lett volna köteles,

– a meghamisított bérleti szerződés alapján a terhelt a bizottság bankszámlájáról 3.000.000 forintot utaltatott kártérítésként a cég 2 részére.

[60] A vagyonkezelői köteleességszegés e tényállásból is egyértelműen kirajzolódik. A bérleti szerződés alapján ugyanis a cég 2 szerződéses kötelezettségét képezte a Casco biztosítás megkötése, amelynek elmulasztásával szerződésszegést követett el. A cég 2 szerződésszegő magatartása miatt – értelemszerűen – nem volt jogosult kártérítésre, ellenkezőleg: a gazdasági társaság viselt kártérítési felelősséget a bizottság felé. Ehhez képest a terhelt a meghamisított szerződés becsatolásával a kártérítési felelősséget „megfordította”, így valótlan jogcímet kreált magának ahhoz, hogy a bizottság vagyona terhére kifizetésről rendelkezzen. Azaz, cselekményével ez esetben sem a bizottság vagyonát óvta, hanem azt éppen a saját ügyvezetése alatt álló gazdasági társaság vagyonának jogellenes – valós jogcím nélküli – gyarapítására fordította. Ez pedig a vagyonkezelői köteleességszegés definíciószerű megnyilvánulása.

[61] E körben a védő az irányadó tényálláson kívül eső tényeket állítva hivatkozott rá, hogy a gépkocsi eltulajdonítása arra volt visszavezethető, hogy azt a bérlő bizottság harmadik személy használatába adta, aki azonban az őrzéséről nem gondoskodott megfelelően. A jogerős ítéletben meg nem állapított tény a jogerős ítéleti tényállásból levonható jogi következtetés alapjaként sem szolgálhat. Ha az irányadó tényállásból a bérlőnek a bérleti szerződés valamely kikötésének megszegéseként értékelhető magatartása nem tűnik ki, úgy a le nem írt (meg nem történt) szerződésszegő magatartására sem alapítható jogi következtetés.

[62] 4.3. Az előbbiekhöz képest a törvényi tényállásban megkívánt eredmény bekövetkezte sem lehet kétséges, hiszen a bizottság vagyonában az I. és II. pontban írt jogcím nélküli, indokolatlan – ezért jogtalan, vagyonkezelői köteleességszegést megvalósító – pénzügyi

teljesítésekkel okozati összefüggésben, a kifizetések összegének megfelelő összegű értékcsökkenés: a Btk. 459. § (1) bekezdés 17. pontjában meghatározott vagyoni hátrány állt be.

[63] Az irányadó tényállásból nem tűnik a védő által igényelt ténymegállapítás, amely szerint a terhelt e vagyoni hátrány meghaladó összegben mellőzte volna az őt megillető jutalék felvételét, a Be. 650. § (2) bekezdésének és a 659. § (1) bekezdésének szabályaiból adódóan pedig a felülvizsgálati eljárásban irányadó, érinthetetlen tényálláson kívül eső tényekre büntető anyagi jogi következtetés nem alapozható. A védői érvelés e részében ezért figyelembe nem vehető. Ettől függetlenül a Kúria utal rá, hogy hűtlen kezelés törvényi tényállási elemeinek megvalósulása mellett a bűncselekmény attól függetlenül valósul meg, ha vagyongazdálkodási köteleességszegéssel érintett szervezet a maga egészében nyereségesen gazdálkodik-e (EBH 2004.1109.). A büntetőjogi elbírálás igényét nem a gazdálkodás számviteli szempontok szerinti negatív eredménye keletkezteti, hanem a vagyongazdálkodási köteleességek megszegése és az e köteleességszegéssel oksági kapcsolatban álló vagyoni hátrány ténye.

[64] A védői érveléssel ellentétben a terhelt büntetőjogi felelőssége szempontjából teljességgel közömbös továbbá, hogy a bizottság gazdálkodásának ellenőrzésére jogosult szervezetek és testületek ellenőrzési tevékenységük körében kifogásolták-e a jogerős ítéletben felrótt jutalékfizetéseket, illetve a kártérítésre vonatkozó kifizetést. Ezzel párhuzamosan szó sincs róla, hogy a bíróság „a hatalmi ágak megosztásának elvét mélyen megsértve elvonta a bizottság vezetőségi és ellenőrző testületeinek, a bizottság 2-nek, a pénzügyi ellenőrző szervnek, a területet felügyelő minisztérium, mint ellenőrző szerveknek azon hatáskörét, hogy a rendelkezésükre bízott pénzügyi eszközök felhasználásának jog- és szabályszerűségének kérdésében ők foglalhassanak el megalapozott álláspontot”. Az Alaptörvény 25. cikk (1) bekezdése szerint a bíróságok – és nem más – látnak el igazságszolgáltatási tevékenységet, amelynek keretében a bíróság – és nem más – dönt büntetőügyekben [25. cikk (2) bekezdés]. Abban a kérdésben pedig, hogy a terhelt követett-e el bűncselekményt, a bíróságot, az ügyészséget és a nyomozó hatóságot nem köti a polgári, a közigazgatási, a szabálysértési, a fegyelmi vagy más eljárásban hozott határozat, illetve az abban megállapított tényállás [Be. 7. § (5) bekezdés]. A hatalmi ágak megosztásának elvét tiszteletben tartó jogértelmezés szerint tehát a vádemelést követően kizárólag a büntetőügyekben eljáró bíróság hatáskörébe tartozik annak megítélése, hogy valamely terhelt bűncselekményt követett-e el, avagy sem, és a hatalmi ágak megosztását tiszteletben tartva e kérdés eldöntésében sem a bizottság vezetőségi és ellenőrzési testületei, sem a bizottság 2, sem a pénzügyi ellenőrző szervnek, sem a területet felügyelő minisztérium nem jut szerephez.

[65] 4.4. A vagyongazdálkodási köteleességszegés szándékosságát vitató, valamint ténybeli vagy a társadalomra veszélyességben való tévedést állító védői érvek valójában egy töről fakadnak: azok egyaránt a terhelti köteleességszegésre és a vagyoni hátrány okozására irányuló szándék fennállására vonatkozó jogerős ítéleti következtetést támadják.

[66] E tekintetben pedig az indítványozó védő a jogerős ítélettel megállapított tényállást figyelmen kívül hagyva hiányolta indítványa 4.2.2. pontjában a terhelt tudatára vonatkozó bírói állásfoglalás elmaradását. Ehhez képest az irányadó tényállás ún. tudati tényként rögzíti az I. pontban, hogy a terhelt tudomással bírt róla, miszerint a bizottság és a támogatók közötti együttműködési, támogatási szerződések előkészítésében és létrejöttében a jutalékok kiszámlázó gazdasági társaságok és a sportklub ténylegesen nem működtek közre. A tudattartalom megállapítása tehát a tényállás része lehet, és ezért a tudati tények a felülvizsgálati eljárásban sem vitathatók (Bfv.818/2014/6., Bfv.884/2020/9., korábban: BH 2011.3.II.). A tényállás részévé tett tudati tények vitathatósága azonban csak akkor eshet el, ha a szűkebb értelemben vett tényállásba tartozó külső, a külvilágban megjelenő tényekből,

életbeli jelenségekből a belső tények valóban következnek [Bfv.1692/2017/6. (BH 2018.239.), Bfv.50/2021/6. (BH 2021.330.)].

[67] Jelen esetben a tudati tények pedig a tényállás egyéb megállapításaival is teljes összhangot mutatnak. Ha ugyanis az érintett gazdasági társaságok és a cég 3 ténylegesen nem működött közre a támogatói szerződések létrejöttében, úgy a részükre történt kifizetésekhez az elnökségi határozat által támasztott feltételek nem álltak be. Ehhez képest e tudati tények éppen akkor állnának ellentétben a bíróság által megállapított további tényekkel, ha azokból az a ténybeli következtetés adódna, hogy a terhelt mint a bizottság elnöke és bankszámlája felett rendelkezni jogosult személy elől mind jutalékfizetés szabályait meghatározó elnökségi határozat, mind a támogatási szerződések, azok megkötésének körülményei rejtve maradtak volna. Erről azonban szó sincs, már csak azért sem, mert a jutalék kifizetésének ellentétes oldalán álló szereplőket egyaránt a terhelt képviselte. Ekként a terheltnek a bizottság elnökeként szükségképpen tudnia kellett, hogy a jutalékot kiszámlázó gazdasági társaságok, illetve a sportegyesület javára az elnökségi határozat alapján jutalék címén kifizetés nem teljesíthető.

[68] Következésképpen, a terhelt a jutalékfizetés feltételeinek hiányát felismerve, ezért jobb tudomása ellenére rendelkezett a jutalékok I. pontbeli kifizetéséről. Tudata így átfogta, hogy a teljesítés jogtalan. Az alaptalan teljesítés jogtalanságának tudata a vagyonkezelői kötelességszegés, egyúttal a vagyonkezelői kötelességszegés eredményének: a vagyoni hátrány bekövetkezésének felismerését is jelenti. Ha pedig a terhelt átlátta magatartásának kötelességszegő jellegét és vagyoni hátrány okozására való alkalmasságát, az e felismerés tudatában – annak ellenére – végrehajtott cselekménye mind a kötelességszegésre, mind az eredményre kiterjedően az egyenes szándéka fennállását tükrözi.

[69] Mindez értelemszerűen irányadó a II. pontbeli cselekményre is. A terhelt – a bérleti szerződés szerinti bérbeadói és bérlői oldal képviselőjeként is – tudomással bírt róla, hogy a 2011. május 4-én megkötött szerződés alapján nem a bizottság, hanem a cég 2 felelősségi körében maradt a Casco szerződés megkötése. Azaz, az eredeti szerződés szerint a cég 2 kártérítési igénye alaptalan volt a bizottság felé. Mivel a 2011. május 4-i dátummal meghamisított szerződést is a terhelt csatolta a bizottság könyvelési irataihoz, így nyilvánvalóan arról is tudomással bírt, hogy annak tartalma eltér az eredeti szerződéstől, és ezen eltérő tartalma alapot adhat – a saját érdekelttségébe tartozó – cég 2 által a bizottság felé benyújtott kártérítési igénynek. Magatartásának ekként egyedül az kölcsönöz racionalitást, ha a meghamisított szerződés benyújtását pontosan az a cél vezérelte, hogy a bizottság vagyona terhére ténybeli alap nélkül (jogtalanul) kifizetést teljesítsen a cég 2 részére, a kifizetéshez kártérítés címén jogcímet kreálva. A részéről megvalósult vagyonkezelői kötelességszegés így – a vagyoni hátrány okozására is kiterjedően – egyenes szándékkal megvalósult, célzatos volt.

[70] Mindezek mellett – értelemszerűen – a Btk. 20. § (1) bekezdése szerinti ténybeli tévedésre és a Btk. 20. § (2) bekezdésében írt társadalomra veszélyességben való tévedésre mint büntethetőséget kizáró okra való védői hivatkozás is minden alapot nélkülöző. Ehhez hozzá kell tenni: felülvizsgálat keretében valamely büntethetőséget kizáró ok hiányára vont következtetés helyessége is kizárólag az irányadó tények alapulvételével vizsgálható (Bfv.1511/2023/13., Bfv.1458/2021/7., BH 2017.323.II., BH 2011.183., EBH 2011.2395.). Következésképpen, a felülvizsgálati eljárásban kizárólag abban az esetben kerülhet sor a terhelt büntethetőségét kizáró ok – így tévedés – megállapítására, ha a jogerős ítéletben foglalt tényállás tartalmazza az erre alapot adó tényeket. Ilyen tények megállapítására azonban az alapeljárásban nemhogy nem került sor, de az előbbiek szerint a megállapított tudati tények éppenséggel kizárják úgy a ténybeli, mind a társadalomra veszélyességben való tévedés lehetőségét. Ha tehát a terhelt – a korábban kifejtettek szerint – vagyonkezelői

kötelességszegő magatartását és az ezzel okozati összefüggésben bekövetkezett is felismeri, azt kifejezetten kívánja, úgy a hűtlen kezelés miatt javára tévedés címén nem kerülhet sor büntetethez való jog kizáró ok megállapítására.

[71] 4.5. A felülvizsgálati indítvány érveivel szemben a terhelt a II. pontban terhére rótt cselekményével egyúttal a hamis magánokirat felhasználásának vétségét is megvalósította. A 2011. május 4-én megkötött szerződés tartalmának utólagos megváltoztatása a védői érveléssel ellentétesen nem fogadható el szerződésmódosításként, hiszen az bizottság könyveléséhez benyújtott szerződés keltezése 2011. május 4. maradt. A felek akaratát tükröző szerződéses kikötések utólagos – a szerződés módosítását nélkülöző – átírása pedig a szerződés meghamisításának definíciószerű megnyilvánulása. A meghamisított szerződést a terhelt joghatás kiváltása céljából – a cég 2 kártérítési igényét megalapozva, a bizottság kártérítési kötelezettségének fennállását alátámasztani kívánva – csatolta a bizottság könyveléséhez, amellyel a meghamisított szerződést felhasználta, így teljessé téve a közbizalom elleni bűncselekmény törvényi tényállását.

[72] 4.6. A Legfőbb Ügyészség ugyanakkor helytállóan foglalt állást, hogy a jogerős ítélet a hűtlen kezelés büntette és a hamis magánokirat felhasználása vétsége törvényi tényállási elemeinek fennállása mellett is törvénysértően minősítette a terheltnek felrótt cselekményeket, mégpedig a folytatólágosság [Btk. 6. § (2) bekezdés] ismérveit érintő téves állásfoglalása folytán.

[73] Való igaz ugyanis, hogy a terhelt mint a bizottság vagyonát kezelő személy azonos sértett sérelmére, egységes elhatározásból és több részcselekmény megvalósításával (tehát többször) fejtette ki a vagyoni hátrány okozására vezető kötelességszegő magatartását, ugyanakkor a rövid időközönként elkövetés csak rövidebb időszakokat átívelően állapítható meg, és e rövidebb időszakokat hosszabb időtartam választja el egymástól, amely kizárta teszi valamennyi részcselekménynek egyazon folytatólágosság törvényi egységébe vonását.

[74] Ehhez képest

- az I/c., I/d. és I/e. pontbeli jutalékfizetésekkel, valamint az I/a. pontbeli első két jutalékfizetéssel (2009. április 6. - 2011. június 23.),
- az I/f. pontbeli jutalékfizetésekkel, valamint az I/b. pontbeli első két jutalékfizetéssel (2012. május 15. - 2012. augusztus 1.),
- az I/a. pontbeli utolsó és az I/b. pontbeli harmadik jutalékfizetéssel (2013. június 26. - 2013. október 29.) és
- az I/b. pontbeli utolsó jutalékfizetéssel és a II. pontbeli kártérítés címén kiutalt összeg teljesítésével (2014. július 18. - 2014. szeptember 12.)

megvalósult részcselekmények külön-külön rövid időközönként elkövetettként minősülnek, ezért külön-külön valóban a folytatólágosság törvényi egységébe olvadva igényelnek elbírálást.

[75] A folytatólágosság törvényi egységébe olvadó részcselekményekkel okozott vagyoni hátrány ekként 7.860.000 forint (2009. április 6. - 2011. június 23.), 5.978.350 forint (2012. május 15. - 2012. augusztus 1.), 1.135.380 forint (2013. június 26. - 2013. október 29.) és 3.500.000 forint (2012. május 15. - 2012. augusztus 1.), amelyhez igazodóan a terhelt vagyon elleni bűncselekményei

- 2 rendbeli, folytatólágosan elkövetett hűtlen kezelés büntetteként [Btk. 376. § (1) bekezdés, (3) bekezdés] és
- 2 rendbeli, folytatólágosan elkövetett hűtlen kezelés büntetteként [Btk. 376. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont]

minősülnek.

[76] Ezzel párhuzamosan a terhelt közbizalom elleni bűncselekménye helyesen – azonos érvek mentén – 4 rendbeli, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségét (Btk. 345. §) valósítja meg.

[77] 4.7. Ekként az alapügyben eljáró bíróságok a fentebb írtak szerint – a felülvizsgálati indítványban érvényesített érvekhez képest eltérő okok folytán – a büntető anyagi jog szabályainak megszegésével, törvénysértően minősítették a terhelt irányadó tényállásban írt magatartását.

[78] A büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt pedig felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő akkor is, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt (első fordulat), illetve a Btk. más szabályának a megsértésével (második fordulat) szabott ki törvénysértő büntetést. A törvénysértő minősítés a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont első fordulatának ba) alpontjában írt felülvizsgálati ok beálltának csupán szükséges, de nem elégséges feltétele. A felülvizsgálat szóban forgó oka nem teljesül, ha a törvénysértő minősítés nem párosul törvénysértő büntetés kiszabásával.

[1] A hatályos eljárási törvény szerint a felülvizsgálati eljárásban megállapított törvénysértő minősítés esetén a büntetés abban az esetben is lehet törvénysértő, ha a törvényes minősítésnek megfelelő büntetési tétel keretei között került kiszabásra, de a helyes minősítés alapulvételével eltúlzottan enyhe vagy súlyos [Bfv.158/2023/9. (BH 2024.29.)]. Mivel a büntetési tételhatárok között a büntetést annak céljához igazítva, egyéniesítve, a cselekmény tárgyi súlyához, a belső arányossághoz igazodva kell kiszabni, ezért a törvénysértő minősítés érintheti a büntetés törvényességét akkor is, ha a kiszabott büntetés a helyesbített minősítéshez tartozó büntetési tételkereten belül marad, ám nem felel meg a helyes minősítésű bűncselekmény tárgyi súlyának, az alanyi bűnösség fokának (BH 2011.97.I.). A Be. szerinti szabályozás helyes értelme szerint ekként törvénysértő minősítés esetében akkor is szükséges a kiszabott büntetés vizsgálata, ha az a törvényes minősítésnek megfelelő büntetési tétel keretén belüli [(Bfv.III.77/2017/23. (BH 2017.359.)].

[79] A jogerős ítéletben megállapított bűncselekmények büntetési tétele a halmazati bünteteskiszabás Btk. 81. § (1), (2) és (3) bekezdésében írt szabályaira figyelemmel két évtől kilenc évet el nem érő szabadságvesztésig terjed [az egy év szabadságvesztés kiszabását a Btk. 82. § (1) bekezdése és (2) bekezdés c) pontjának alkalmazása tette lehetővé], míg a törvényes minősítés alapulvételével egy évtől hét év hat hónapig terjedő szabadságvesztés. Ekként sem a helyes minősítés alapulvételével is csak a törvényi minimummal egyező tartamban kiszabott szabadságvesztés, sem pedig a pénzbüntetés nem tekinthető aránytalannak, törvénysértően súlyosnak.

[80] Mindezek tükrében a cselekmény törvénysértő minősítése a jelen esetben nem eredményezte törvénysértő büntetés kiszabását, ezért a felülvizsgálati ok megvalósulásához a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont első fordulat ba) alpontjában szabott második feltétel nem teljesült.

[81] 5. A védő a Kúria Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától való eltérés címén is támadta a jogerős ügydöntő határozatot [Be. 648. § d) pont].

[82] A Be. 876/A. §-a alapján a Be. 648. § d) pontját a bíróság 2020. július 1-jén vagy azt követően meghozott ügydöntő határozata vonatkozásában kell alkalmazni. A felülvizsgálati indítvánnyal támadott ítélet jogerőre emelkedésének időpontja 2023. november 15., ezért jelen ügyben a Be. 648. § d) pontja is felülvizsgálat alapjául szolgálhat.

[83] A Kúriát a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény 25. cikk (1) bekezdése határozta meg – történelmi elnevezését is helyreállítva – a legfőbb bírósági szervként. A Bírósági Határozatok Gyűjteményét az ugyanezen a napon hatályba lépett, a bíróságok

szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény XII. Fejezete szabályozza. A felülvizsgálat alapját a hivatkozott jogcímen tehát csak a Kúria 2012. január 1-jét követően közzétett határozatától való eltérés képezheti {Bfv.II.959/2020/6. (BH 2021.97.) [37] bekezdés}. A Kúria Bíróági Határozatok Gyűjteményében közzétenni rendelt határozatainak körét a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) 163. § (1)-(1a) bekezdése határozza meg.

[84] A Be. 649. § (6) bekezdése továbbá a Kúria Bíróági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától való eltérésre történő hivatkozás mellett a felülvizsgálati indítvány előterjesztésének további feltételeként szabja, hogy az eltérés a büntető anyagi jog szabályainak Be. 649. § (1) bekezdésében meghatározott megsértését eredményezze, vagy a (2) bekezdésben meghatározott eljárási szabálysértést eredményezzen.

[85] A Be. 652. § (1) bekezdése szerint azonban a felülvizsgálati indítványban meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati indítvány irányul, valamint az indítvány előterjesztésének okát és célját. A 649. § (6) bekezdése esetén meg kell továbbá jelölni a Kúria Bíróági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatát és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálattal támadott ügyszórtó határozat eltér.

[86] A felülvizsgálati indítványban meg kell tehát jeleníteni a támadott határozat és a Bíróági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozat közös ténybeli alapját, amelyre tekintettel a két határozat egymással rokonítható elbírást kíván, azaz, amelyre tekintettel a Kúria Bíróági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatának elvi tételei a támadott határozatra is alkalmazandók.

[87] A védő a Kúria Bhar.1198/2019/11. számú határozatában megjelenő azon elvi tételtől vélt eltérést felfedezni a jogerős ítéletben, miszerint a terhelt tudattartalmára levont következtetés ténybeli természetű, és ehhez képest lehetséges a szándékára jogi következtetést levonni. Ennek ellentmondó érvelés azonban a támadott határozatban nem jelenik meg, ami az eltérés lehetőségét eleve kizárja. Azt pedig a Kúria a korábbiakban már bemutatta, hogy a terhelt tudatára vonatkozó tényeket az ítéleti tényállás is tartalmazza, illetve azok kiolvashatók az irányadó tényállásból, és e tények talaján a terhelt szándékára levont jogerős ítéleti következtetés is helyes. Az alapügyben eljáró bíróságok ekként nem hogy eltértek volna a Kúria védő által hivatkozott határozatától, de a terhelt szándékát éppen a Bhar.1.198/2019/11. számú határozat – védő által is idézett – [98] bekezdése szerint állapították meg.

[88] Hasonlóképpen nem létező az eltérés a Bfv.1310/2018/22. számú határozat elvi tartalmától, hiszen a támadott ítélet indokolása nem terjed ki annak vitatására, hogy a terheltnek a bizottság vagyonával való gazdálkodása során – legalább – a vagyon megőrzésére volt köteles. Ehelyett a jogerős ügyszórtó határozat pontosan azért állapította meg a büntetőjogi felelősségét, mert a bizottság vagyonának megőrzése helyett abban vagyonkezelői köteletségének megszegésével vagyoni hátrányt okozott.

[89] 6. A kifejtett érvek mentén a Kúria – mivel nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a védő felülvizsgálati indítványának nem adott helyt, és megtámadott határozatot – a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen, a Be. 655. § (2) bekezdése szerinti összetételben – a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[90] *A döntés elvi tartalma*

Elköveti a hűtlen kezelés büntettét a terhelt, aki az általa képviselt szervezet részére teljesített pénzügyi támogatás után az érdekkörébe tartozó, arra nem jogosult jogi személyek részére rendelkezik közvetítői jutalék kifizetése iránt, valamint meghamisított tartalmú magánokiratnak az általa képviselt szervezet könyvelésébe történő becsatolásával kreál

valótlan jogcímet ahhoz, hogy a szervezet vagyona terhére indokolatlan kifizetést teljesítsen az érdekkörébe tartozó jogi személy részére.

[91] **IV.** A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[92] Az ugyanazon jogosult általi ismételt indítvány előterjesztésének tilalma, illetve az azonos tartalmú indítvány ismételt előterjesztésének tilalma a Be. 652. § (6) és (7) bekezdésén alapul. A Be. 656. § (4) bekezdése alapján az ilyen indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2025. május 29.

Dr. Somogyi Gábor s.k. a tanács elnöke, Dr. Metzing Márton s.k. előadó bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Nagy Antal s.k. bíró